רפורמה בדיני הנאמנות וחוק חברות הנאמנות

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

מדוע נאמנויות היו חשובות

בנקאות פרטית בעולם המשפט המקובל משרתת לעיתים רחוקות יחידים בלבד. משפחות אמידות מחזיקות את נכסיהן באמצעות נאמנויות, קרנות (foundations) וחברות החזקה. אלה מאפשרות להן לתכנן העברה בין־דורית, להגן על נכסים ולארגן את ניהולו של עסק משפחתי לאורך דורות. מרכז שביקש למשוך עושר משפחתי אסייתי נזקק לדיני נאמנות מודרניים ולענף אמין של נאמנים מקצועיים. ב־2003 לא היה לסינגפור אף אחד מהם בצורה שהציעו מתחרות כמו ג׳רזי, גרנזי או איי קיימן. דיני הנאמנות שלה עדיין נשענו ברובם על חוק הנאמנים (Trustees Act) משנת 1967 ועל כללי המשפט המקובל שירשה מאנגליה. חברות הנאמנות שלה נרשמו מרצון לפי חוק שלא שונה באופן מהותי במשך שני עשורים.[1]

הממשלה טיפלה בשני הליקויים בתוך שמונה־עשר חודשים. חוק הנאמנים (תיקון) 2004 עדכן את הדין המהותי, וחוק חברות הנאמנות (Trust Companies Act) 2005 הנהיג מסגרת רגולטורית חדשה. MAS סיכמה מאוחר יותר את הרצף במשפט אחד: היא ״עדכנה את חוק הנאמנים של סינגפור ב־2004 והנהיגה את חוק חברות הנאמנות ב־2006״.[2] האזכור של 2006 מתייחס לכניסתו לתוקף של החוק, שהפרלמנט העביר ב־2005.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

חוק הנאמנים (תיקון) 2004

הצעת חוק הנאמנים (תיקון) 2004, הצעת חוק מס׳ 43 לשנת 2004, עברה קריאה שנייה ב־19 באוקטובר 2004. החוק, מס׳ 45 לשנת 2004, נכנס לתוקף ב־15 בדצמבר 2004.[3] MAS תיארה את השפעתו כעדכון של דיני הנאמנות והתאמתם באופן כללי לחוק הנאמנים האנגלי (Trustee Act 2000).[4] הרפורמה חלה על סמכויותיהם וחובותיהם של נאמנים, על השקעת כספי הנאמנות ועל האצלת תפקידים. נושאים אלה הוסדרו עד אז בכללים שהתאימו להסדרים משפחתיים של המאה התשע־עשרה.

הרפורמה החליפה גם את תקופת הנצחיות של המשפט המקובל, שנמדדה לפי חייהם של אנשים בחיים בתוספת עשרים ואחת שנים, בתקופה קבועה. בהציגו את הצעת החוק הסביר סגן ראש הממשלה ושר המשפטים, ס. ג׳איאקומאר (S. Jayakumar), כי הכלל הישן מסובך לעורכי דין ולשופטים ועלול לסכל את כוונתו של יוצר הנאמנות. ההתייעצויות הראו "תמיכה גורפת" בתקופה קבועה.[5] סעיף 32 החדש לחוק המשפט האזרחי (Civil Law Act) קבע את תקופת הנצחיות למקסימום של 100 שנה, וסעיף 34 הנהיג כלל של "המתן וראה" (wait and see) לגבי הוראות שנכנסות לתוקף ב־15 בדצמבר 2004 או לאחריו.

בנושאים אחרים נהגה הממשלה זהירות רבה יותר. בדיון שאלה חברת פרלמנט ממונה, פאנג איי ליאן (Fang Ai Lian), אם ניתן להקל בעניין נאמנויות למטרה שאינה צדקה ובעניין הסמכויות השמורות של יוצרי נאמנות. השר השיב כי אלה עניינים הדורשים עיון זהיר, וכי על הממשלה לבחון כיצד מטפלים בהם תחומי שיפוט אחרים.[6] סינגפור לא הלכה בעקבות מרכזי האוף־שור שיצרו נאמנויות למטרה וסמכויות שמורות רחבות מאוד.

מנה שמורה וסמכויות שמורות

שתי הוראות בסעיף 90 לחוק הנאמנים הפכו מרכזיות בשיווק נאמנויות סינגפוריות. סעיף 90(2) קובע כי שום כלל הנוגע לירושה אינו פוגע בתוקפה של נאמנות או בהעברת נכס שיוחזק בנאמנות, אם ליוצר הנאמנות או למעביר הנכס הייתה כשרות לכך לפי דין סינגפור, לפי דין מקום מושבו או אזרחותו או לפי הדין החל על ההעברה.[7] ההוראה מגינה על נאמנויות שיצרו לקוחות ממדינות המשפט הקונטיננטלי, מהמזרח התיכון ומאזורים באסיה שדיני הירושה שלהם שומרים לילדים או לבני זוג חלקים קבועים בעיזבון.

סעיף 90(5) קובע כי נאמנות אינה בטלה רק משום שיוצר הנאמנות שומר לעצמו סמכויות מסוימות, בפרט סמכויות השקעה ותפקידי ניהול נכסים.[98] יוצר נאמנות סינגפורית יכול היה אפוא לשמור על השליטה בהשקעת קרן הנאמנות, מאפיין שיזמים אסייתיים דרשו לעיתים

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

קרובות. ההגבלה לסמכויות השקעה שיקפה את הזהירות שהובעה בפרלמנט. היא גם הפחיתה את הסיכון שנאמנות תיחשב למראית עין בלבד (sham) משום שיוצר הנאמנות שמר על שליטה אפקטיבית.

חוק חברות הנאמנות 2005

הצעד השני נגע לנאמנים עצמם. MAS פרסמה תדריך הסבר להצעת חוק חברות הנאמנות ב־25 בינואר 2005. נאמר בו כי חברות הנאמנות מוסדרות באותה עת בידי ACRA (Accounting and Corporate Regulatory Authority), כי הרישום הוא מרצון וכי מספר חברות הנאמנות גדל במידה ניכרת לצד הבנקאות הפרטית וניהול העושר. המסגרת החדשה תהפוך את הרישוי לחובה, תגביר את הבהירות המשפטית ותקבע סטנדרטים גבוהים של התנהלות ומקצועיות, לרבות אמצעים נגד הלבנת הון ומימון טרור.[10]

בקריאה השנייה ב־18 בפברואר 2005 הסביר תרמן שנמוגרטנם (Tharman Shanmugaratnam), אז סגן יו"ר MAS, כי הפיקוח יעבור מ־ACRA ל־MAS, כך שמאסדר אחד יוכל לפקח יחד על שירותי נאמנות, בנקאות פרטית וניהול עושר. "הרישוי יהיה חובה לכל מי שעוסק בעסקי נאמנות," אמר. בנקים פרטיים יורשו לעסוק בעסקי נאמנות מסוימים בלי רישיון נוסף, ובלבד שלא יכהנו כנאמנים, לא ייעצו בענייני נאמנות ולא יקבלו החלטות משמעותיות המשפיעות על נאמנות. עורכי דין, רואי חשבון וחברות נאמנות פרטיות הפועלות עבור קבוצה פרטית אחת יוסדרו בתקנות. השר סיכם כי החוק "ימצב את סינגפור כמקום מושב מוביל עולמי לנאמנויות".[11]

חוק חברות הנאמנות 2005 נכנס לתוקף ב־1 בפברואר 2006.[1312] הפטור לחברות נאמנות פרטיות היה משמעותי. הוא אפשר למשפחה אמידה להקים חברה משלה שתכהן כנאמנת של נאמנויות המשפחה במסגרת משטר קל יותר. כך שילב החוק פיקוח על הענף המקצועי עם גמישות למבנים משפחתיים.

צמיחת ענף הנאמנות

הרפורמות הניבו תוצאות במהירות. באוקטובר 2005 דיווחה MAS כי לפחות שישה־עשר עסקי נאמנות העסיקו יותר מ־250 עובדים וכיהנו כנאמנים לנכסים בהיקף של כ־80 מיליארד דולר סינגפורי ($S), פי שניים מהסכום שנתיים קודם לכן. MAS ראתה בפיתוח שירותי נאמנות ומשמורת יוזמה אסטרטגית.[14] אותו נאום זיהה את סיכון המוניטין כסיכון העיקרי לענף הנאמנות

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

והכריז על התמקדות בהתאמה ובהגינות (fit and proper) של המפעילים ובציותם לדרישות איסור הלבנת הון. האזהרה התבררה כמדויקת. מבני נאמנות וכלים תאגידיים הופיעו מאוחר יותר בכמה מפרשות היושרה שבוחן פרק VI של חלק E.

אנשי מקצוע עדיין חלוקים בשאלת גבולותיה של רפורמת 2004. תקופת הנצחיות של 100 שנה, שהייתה נדיבה ב־2004, נראית קצרה למשפחות המתכננות לדורות רבים, במיוחד משום שכמה מרכזי אוף־שור ביטלו את הכלל לחלוטין. הכללים המפורטים בדבר נאמנויות, חברות נאמנות פרטיות ומבני החזקה, כפי שהם היום, מוצגים בפרק IV של חלק E.

הערות

1. MAS, "The Trust Companies Bill 2005", נאום הקריאה השנייה של תרמן שנמוגרטנם, שר החינוך וסגן יו"ר MAS, 18 בפברואר 2005: "no major changes have been made to the Trust Companies Act over the last two decades"; רישום חברות הנאמנות היה מרצון. ↩

2. MAS, נאום של Ng Nam Sin, מנהל בכיר, בטקס הפתיחה של Daiwa Wealth Management, 19 בינואר 2007: MAS "updated the Singapore Trustees Act in 2004 ובעקבות זאת", "and introduced the Trust Companies Act in 2006 a healthy pipeline of interest from trust service providers"; נכסים מנוהלים של 720 מיליארד דולר סינגפורי בסוף 2005. ↩

3. Barry C. Crown, "Private Purpose Trusts and the Rule Against Perpetuities", [2009] *Singapore Journal of Legal Studies* 646–660, בעמ' 646 הערה 1 ובעמ' 653 הערות 40–41: חוק הנאמנים (תיקון) 2004 (מס' 45 לשנת 2004) נכנס לתוקף ב־15 בדצמבר 2004; הצעת חוק מס' 43 לשנת 2004; קריאה שנייה ב־19 באוקטובר 2004 (Singapore Parliamentary Debates, כרך 78, טור 852). ↩

4. MAS, נאום STEP מ־26 באוקטובר 2005, שצוטט לעיל: חוק הנאמנים עודכן החל מדצמבר 2004 כדי לחדש את דיני הנאמנות, באופן כללי בהתאם ל־UK Trustee Act 2000. ↩

5. S. Jayakumar, Singapore Parliamentary Debates, 19 באוקטובר 2004, כרך 78, טור 852: הכלל "is complicated for lawyers and judges, it can frustrate the intention of the person creating the trust"; "overwhelming support for the replacement of the Crown, [2009] SJLS 646, בעמ' 653, המצטט את

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

common law perpetuity period with a fixed period"; תקופת נצחיות קבועה מרבית של 100 שנה לנאמנויות חדשות. Crown, [2009] SJLS 646, בעמ' 646 ו־652–653: סעיפים 32 עד 34 לחוק המשפט האזרחי; תקופת נצחיות של 100 שנה או תקופה קצרה יותר שנקבעה במסמך; אזכורים של חיי אנשים בחיים או של תקופה ארוכה יותר ייחשבו ל־100 שנה; "המתן וראה" לפי סעיף 34. ↩

6. Crown, [2009] SJLS 646, בעמ' 654, המצטט את תשובתו של S. Jayakumar לגב' Fang Ai Lian בדיון בקריאה השנייה: "many issues that arise, especially from non-charitable purpose trusts and settlors' reserve powers, are matters which require careful study". ↩

7. Vincent Ho (WongPartnership) ו־Sim Bock Eng, Josephine Choo, Aw Wen Ni, "Singapore: no rule relating to inheritance or succession", בתוך *Chambers Global Practice Guides: Private Wealth 2025*, Trustees Act 1967, סעיף 90(2), "affects the validity of a trust or the transfer of any property כאשר לאדם הייתה כשרות "under the law applicable in Singapore or the law of their domicile or nationality" "or the proper law of the transfer". ↩

8. WongPartnership, *Private Wealth 2025*, שצוטט לעיל: Trustees Act 1967, סעיף 90(5), נאמנות או הסדר אינם בטלים "by reason only of the person creating the trust or making the settlement" ששומר לעצמו סמכויות השקעה או ניהול נכסים; תקופת נצחיות של 100 שנה לנאמנויות סינגפוריות. ↩

9. על הגבלת הסמכויות השמורות בסעיף 90(5) לסמכויות השקעה ולתפקידי ניהול נכסים, ועל היעדרה של סמכות מקבילה לשמור סמכויות חלוקה, ראו את הפרשנות ב־*Singapore Law Gazette*, אוגוסט 2005 (מאמר מרכזי על Trustees (Amendment) Act 2004). ↩

10. MAS, הודעה לתקשורת "Explanatory brief: Trust Companies Bill", 25 בינואר 2005: חברות נאמנות מוסדרות בידי ACRA לפי החוק הקיים; רישום מרצון; רישוי חובה לפי המסגרת החדשה; דרישות למניעת הלבנת הון ומימון טרור (AML/CFT); לפחות שני מנהלים תושבים לכל חברת נאמנות בעלת רישיון; פטורים מוגבלים לבנקים ולבנקי השקעות (merchant banks), לעורכי דין ולרואי חשבון, לחברות נאמנות פרטיות ולגורמים זרים המבקרים בסינגפור. ↩

11. MAS, נאום הקריאה השנייה על Trust Companies Bill 2005, 18 בפברואר 2005, שצוטט לעיל: העברת הפיקוח מ־ACRA ל־MAS; "licensing will be mandatory for

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

anyone engaging in trust business"; פטור לבנקים פרטיים; הטיפול בעורכי דין, ברואי חשבון ובחברות נאמנות פרטיות "which act as trustees for a single private group"; החוק "will position Singapore as a leading global trust domicile". ↩

12. MAS, נאום של Ng Nam Sin, 19 בינואר 2007, שצוטט לעיל: MAS "introduced the Trust Companies Act in 2006". ↩

13. כניסה לתוקף ב־1 בפברואר 2006 לפי המהדורה המעודכנת של Trust Companies Act 2005 באתר Singapore Statutes Online. ↩

14. MAS, נאום STEP מ־26 באוקטובר 2005, שצוטט לעיל: לפחות 16 גורמי נאמנות המעסיקים יותר מ־250 עובדים ומספקים שירותי נאמנות לנכסים בהיקף של כ־80 מיליארד דולר סינגפורי, גידול פי שניים בשנתיים; פיתוח שירותי נאמנות ומשמורת כיוזמה אסטרטגית; יותר מ־200 מנהלי קרנות בסינגפור, ובהם הבנקים הפרטיים הגדולים ביותר. MAS, נאום STEP מ־26 באוקטובר 2005, שצוטט לעיל: סיכון המוניטין זוהה כסיכון העיקרי לענף הנאמנות; התמקדות בהתאמה ובהגינות וב־"the industry's observance of anti-money laundering requirements". ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.